

Izhaja
vsak mesec enkrat.
—
Uredništvo in uprav-
ništvo je v Šelenbur-
govlji ulici 5/l.

MOJ DOM

Oglase se računa po
posebnem ceniku.
Tiska tiskarna Makso
Hrovatin v Ljubljani.
Odgovorni urednik:
Ivan Petkovšek.

Glasilo Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Štev. 5.

Ljubljana, 18. maja 1923.

Leto III.

Izpremembe pravilnika.

Na podstavi člena 10. zakona o stanovanjih predpisujem

Izpremembe in dopolnitve pravilnika z dne 29. novembra 1922., št. 14.587 (Službene Novine) z dne 6. decembra 1922., št. 273* za izvrševanje zakona o stanovanjih.**

Člen 3. V prvem stavku naj se glasi namesto »odvzame stanovansko oblastvo II. stopnje (stanovansko sodišče):

»odvzame stanovansko oblastvo I. stopnje«***

Člen 4. se izpreminja ter se glasi:

»Denarni zavodi in zavarovalne družbe, trgovska, industrijska in podobna podjetja z značajem veletrgovine, veleobrta in veleindustrije, ki imajo podružnice, se morajo smatrati za celoto in oceniti je treba, v kakšnem razmerju je njih imovina proti zgradbam za stanovanja, ki jih imajo kjerkoli v državi.«

V odstavku 5. naj se namesto »stanovansko sodišče« glasi »stanovansko oblastvo«.

V odstavku 6. naj se namesto

»Če stanovansko sodišče spozna, da nekatera izmed omenjenih podjetij« glasi:

»Če pristojno oblastvo spozna, da nekatera izmed omenjenih podjetij in slično.«

Odstavku 7. se dodaja v nadaljevanju:

»ali če delodajalec vobče prispeva h gradnji stanovanj za svoje nameščence.«

Člen 5. V prvi vrsti prvega odstavka se dodaja za besedo »stanovanja«

»v starih zgradbah«.

V istem odstavku pa se stavek »če v roku, ki ga jim odredi stanovansko oblastvo« izpreminja ter se glasi:

»če v roku, ki ga jim odredi to oblastvo«.

Člen 6. Poslednji odstavek se v besedah »do dne 1. julija 1923.« izpreminja ter se glasi:

»do dne 1. oktobra 1923.«

Člen 7. Namesto »imajo novo zgradbo« v prvem odstavku naj se glasi:

»novo zgradbo ali novo nadstropje«.

Člen 8. V drugem odstavku se ves drugi stavek, ki se začne z besedami »Za tako ponašanje« do besede »pravilnika« izpreminja ter se glasi:

»Za tako ponašanje se smatra vsako uporabljanje stanovanja na očito škodo lastnikov, bodisi, da se povzroča ta škoda pri človeku, bodisi, da se povzroča ta škoda pri veliki nemarnosti najemnikov, bodisi po njegovi krivdi, kakor tudi uporabljanje najemne imovine zoper njen namen brez odobritve lastnikov ali pristojnega stanovanskega oblastva.«

* Uradni list pod št. 420 iz leta 1922.

** Razglašene v Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca št. 98, izdanih dne 8. maja 1923. Objavljeno v Uradnem listu 45, dne 12. maja 1923, št. 186.

*** Izvirnik izpreminja tudi izraz »stanovna vlast« v izraz »vlast za stanove«.

Člen 9. V drugem odstavku naj se v drugi vrsti namesto besede »tako« glasi:

»tekem enega meseca«.

V istem odstavku se izpuščajo popolnoma besede »toda ne pred potekom zakonitega ali udomačenega selitvenega roka«.

Rok, določen v istem odstavku, »po preteku 15 dni« se izpreminja ter se glasi:

»po preteku 30 dni«.

Drugemu odstavku se dodaja na koncu za besedama »drugo stanovanje«:

»ali če najemnik sam najde drugo stanovanje«.

Na koncu člena 9. se dodaja nov odstavek, ki se glasi:

V izjemoma težkih primerih in z ozirom na denarno krizo in težkoče pri dobivanju potrebnih kreditov sme minister za socialno politiko gorenji rok za zidanje novih zgradb podaljšati po prostem prevdaru, uvaževaje dejanske težkoče onih lastnikov, ki niso mogli do dne, ko se razglasi ta pravilnik, pričeti z zidanjem novih zgradb. Vendar ima tudi v tem primeru stanovansko oblastvo pravico razpolagati s stanovanjem v zmislu predhodnega odstavka.

Člen 10. V prvem odstavku se besede »a stanuje sedaj stalno kot najemnik v tujem stanovanju« izpreminjajo ter se glase:

»a stanuje sedaj stalno kot najemnik ali podnajemnik v tujem stanovanju«, bodisi da je to stanovanje v lastni, bodisi da je v tuji hiši.

Drugemu odstavku se dodaja v nadaljevanju:

Če se najemnik prostovoljno izseli ali če ostane stanovanje vobče prazno, ima lastnik zgradbe, ki stanuje kot najemnik ali podnajemnik v tujem stanovanju, bodisi da je to stanovanje v lastni, bodisi da je v tuji hiši, v vsakem primeru mimo vseh ostalih oseb prvenstveno pravico, da se vseli v svoje stanovanje, toda vedno po izvršni odločbi pristojnih stanovanskih oblastev.

V tretjem odstavku pod c) se besede »zakoniti rok, odnosno krajevni udomačeni selitveni rok« izpreminjajo ter se glase:

»udomačeni krajevni selitveni rok, odnosno zakoniti rok«.

V istem odstavku se stavek, ki se začne za besedama »selitveni rok«, izpreminja ter se glasi:

Vendar pa velja zakoniti rok za izselitev najemnikov samo, če ne gre za lastnike pod b) tega člena. Isto velja za one lastnike, ki so se doselili kasneje nego dne 25. julija 1914., pa so bili pred tem dnem člani (domovinci) dotičnih občin.

Točka 8.) se izpreminja ter se glasi:

V poslednjem odstavku se dodaja za besedo »odpovedi«:

»ali vselitve v zmislu tega člena«.

Člen 11. Četrtemu odstavku se dodajajo za besedo »lekarne« v nadaljevanju besede:

»istotako pa tudi, če je bila hiša kupljena kasneje nego dne 25. julija 1914.«

Šestemu odstavku se dodaja nov odstavek, ki se glasi:

Če ima lastnik dva ali več lokalov za opravljanje obrata in so med temi lekarne, se odpoved ne učini najemniku lekarne, nego ostalim najemnikom.«

Člen 12. V drugi vrsti se izpuščata člena 8. in 9.

Člen 13. Ta člen se izpreminja ter se glasi:

Lastnik stanovanja ali njegov namestnik mora obvestiti stanovansko oblastvo takoj, čim zve, da se izvestno stanovanje izprazni, ali v 24 urah po najemnikovi izselitvi, če mu to prej ni bilo znano.

Lastnik stanovanja mora takoj obvestiti stanovansko oblastvo tudi, če se preseli iz svoje hiše ali iz enega njenih delov.

Prav tako mora najemnik takoj pisмено obvestiti tudi stanovansko oblastvo, čim zve za vzrok svoje selitve, potem pa javiti oblastvu tudi dan svoje izselitve najkasneje v 24 urah pred izselitvijo.

Dolžnost prijave ob izselitvi obstoji tudi za dele stanovanj, ki tvorijo celoto (člen 20., poslednji odstavek) in kjer polagajo zaščiteni podnajemniki najemnino neposredno lastniku.

Člen 14. Na koncu četrtega odstavka se dodaja v nadaljevanju:

»in bližja rodbina lastnika zgradbe«.

Poslednji odstavek se izpreminja ter se glasi:

Stanovanja, ki so izpraznjena zbog odpovedi iz člena 8. pravilnika, se ne smejo dodeljevati istemu najemniku.

Na koncu se dodaja nova odredba, ki se glasi:

Stanovanje premeščenega uradnika se ne smatra za izpraznjeno, dokler dotični uradnik ne dobi primerne stanovanja v novem kraju, kamor je premeščen.

Premeščeni uradnik mora takoj predložiti prijavo za stanovanje v novem kraju ter o tem predložiti potrdilo onemu stanovanskemu oblastvu, iz čigar kraja je premeščen. Ko tak uradnik dobi stanovanje, mora stanovansko oblastvo, ki mu je dodelilo stanovanje, o tem obvestiti ono stanovansko oblastvo, iz čigar območja se uradnik izseli.

Nihče ne sme istočasno imeti dveh stanovanj ne kot lastnik ne kot najemnik. Taki osebi se odvzame in se dodeli drugemu ono stanovanje, ki dotični osebi ni nujno potrebno za bivanje v njem. Od tega se izzemajo samo one osebe, ki morajo stanovati v dveh raznih krajih z ozirom na posle širšega javnega interesa.

Zamena stanovanj je dovoljena najemnikom, če se s tem strinja tudi lastnik, o čemer morajo v 8 dneh obvestiti tudi pristojno stanovansko oblastvo.

Za zameno stanovanj, s katero se lastnik ne strinja, je treba odobritve stanovanskega oblastva, in sicer po zaslišanju dotičnih lastnikov, ki imajo pravico pritožbe na stanovansko sodišče.

Člen 15. Za poslednjim stavkom se dodaja nov odstavek, ki se glasi:

»Poslovni prostori, ki bi se morali odvzeti po členih 3. in 6. tega pravilnika zaradi dodelitve, se odvzamejo šele, ko se omogoči vselitev novega najemnika, razen če in kolikor so služili ti prostori pred dnem 25. julija 1914. za stanovanje; morajo se takoj izprazniti in z njimi je postopati nadalje kakor z ostalimi praznimi stanovanji«.

Člen 16. Osmemu odstavku se dodaja nov odstavek, ki se glasi:

»Če obstoje pismene pogodbe o višini najemnine, ki so bile sklenjene po razglasitvi zakona o stanovanjih (t. j. kesneje nego dne 28. februarja 1922.) in v katerih je obsežen tudi čas izza dne 1. junija 1923., se ne more zahtevati revizija najemnine za čas, dokler traja pogodba, razen če se močnejše izpremenjene dejanske in osebne razmere«.

Na koncu tega člena se dodaja:

»Če se lastnik zgradbe in najemnik ne sporazumeta o višini najemnine, mora najemnik, dokler se spor ne konča pred razsodiščem, plačevati dosedanje najemnino, samo da je najemnino, odrejeno po razsodišču, naknadno računati od prvega dne prihodnjega meseca, ko se je vložila prošnja za njeno določitev«.

Če lastnik neče sprejeti najemnine, jo najemnik deponira, in sicer na ozemlju prejšnje kraljevine Srbije in Črne gore pri občinskih oblastvih, na ostalem delu kraljevine pa pri sodiščih, ki so pristojna za sprejemanje deponirane najemnine po občinah zakonskih predpisih«.

Člen 17. Ta člen če izpreminja ter se glasi:

»Stanovansko oblastvo mora, ko odloča o dodelitvi stanovanj, označiti v odločbi, naj se najemnik o višini najemnine sporazume z lastnikom, drugače mora v enem mesecu po vselitvi zahtevati sestavo razsodišča za odreditev najemnine«.

Tako določena najemnina velja od najemnikove vselitve; dokler pa razsodišče ne določi, kolika bodi najemnina, mora najemnik pravočasno deponirati pri pristojnih oblastvih mesečno najemnino, ki jo je ponudil lastniku, računaje od dne vselitve«.

Člen 19. Drugemu odstavku se dodaja v nadaljevanju:

»izvzeti pa so podnajemniki iz poslednjega odstavka naslednjega člena«.

Člen 20. Dodaja se nov odstavek, ki se glasi:

»Vse spore po tem členu rešuje pristojno stanovansko oblastvo«.

Člen 21. V poslednjem odstavku naj se namesto »3000 dinarjev« glasi »4000 dinarjev«.

Člen 23. V drugi in tretji vrsti prvega odstavka se izpuščajo besede

»kakor tudi za dela razsodišč«.

V četrti vrsti prvega odstavka se izpušča beseda »dosedanje«.

Razen tega se dodaja drugemu odstavku odstavek, ki se glasi:

»Če se zahteva znižba najemnine, se poberi taksa po višini najemnine v času, ko se vloži tožba, če pa se zahteva zvišba najemnine, po višini one najemnine, ki se zahteva s tožbo«.

Člen 25. Na koncu se dodaja nov odstavek, ki se glasi:

»Na ozemlju prejšnje kraljevine Srbije in Črne gore tvorijo stanovansko oblastvo občinska oblastva«.

V drugi vrsti se besedi »stanovansko sodišče« nadomeščata z besedami:

»ministrstvo za socialno politiko, odnosno pokrajinske uprave po predhodni odobritvi ministrstva«.

V drugem odstavku naj se glasi namesto »stanovansko oblastvo II. stopnje«:

»ministrstvo za socialno politiko na predlog pristojnega stanovanskega sodišča«.

Člen 27. Poslednji odstavek se izpreminja ter se glasi:

»Kaznovati je osebo, ki brez važnih razlogov ne sprejme predsedniškega ali članskega mesta, istotako člana, ki ne pride ob določenem času k seji brez pravočasne prijave, da je zadržan, ali brez važnih razlogov«.

Člen 29. Ta člen se izpreminja ter se glasi:

»Pomožno osebje, kolikor ga je dejansko treba, ves pisarniški material, potrebne lokale za delo in druge potrebščine mora dati upravno oblastvo I. stopnje, odnosno dotična občina«.

Minister za socialno politiko sme, če nastane dejanska potreba, razširiti in izpremeniti sestavo stanovanskega oblastva skladno s členoma 6. in 12. zakona o stanovanjih, zlasti pa v večjih krajih. V takih primerih ima upravno oblastvo I. stopnje, odnosno občinsko oblastvo, one dolžnosti, ki so določene v predhodnem oddelku tega člena«.

Člen 30. Točka 1.) se izpreminja ter se glasi:

1.) odvzemanje stanovanj in poslovnih prostorov po predpisih členov 3., 4., 5., 6., 7., 9., 12. in 14. tega pravilnika;

Točka 2.) se izpreminja ter se glasi:

2.) odrejanje rokov iz členov 5., 6., 7. in 9. tega pravilnika;

Točka 3.) se izpreminja ter se glasi:

3.) odpoved stanovanj in lokalov — poslovnih prostorov zaradi zidanja novih zgradb namesto starih po predpisih člena 9. tega pravilnika, na ozemlju prejšnje kraljevine Srbije in Črne gore pa tudi vse ostale odpovedi«;

Točki 4.) se dodaja:

»ki se vrši na ozemlju Srbije in Črne gore istočasno z odločanjem o odpovedi stanovanj«;

Točka 6.) se izpremeni ter se glasi:

6.) dodeljevanje stanovanj in poslovnih prostorov po predpisih členov 14. in 15. pravilnika«;

Točka 7.) se izpreminja ter se glasi:

7.) pobiranje taks in nagrad in oproščanje od taks po členih 23. in 39. pravilnika«;

8.) odrejanje zgradb, ki se smatrajo za nove po členu 24. tega pravilnika, in sicer samo v spornih primerih po točkah 1.) in 2.), zmerom pa v točki 3.) člena 24. pravilnika, če ni o tem izvršne odločbe. Če zoper odločbo stanovanskega oblastva izdano na podstavu člena 24. pravilnika, ni pritožbe, se te odločbe ne smatrajo za izvršne, nego stanovansko oblastvo mora tudi brez pritožbe poslati predmet v rešitev stanovanskemu sodišču«;

Za točko 9.) se dodaja nova točka 10.), ki se glasi:

10.) odločanje o sporih iz člena 20. tega pravilnika«;

Dodaja se tudi točka 11.), ki se glasi:

11.) v sporih o višini najemnine in na izrečno zahtevo stranke izdaja predhodne odločbe o odklonitvi razsodnikov in o nepristojnosti sodišča«.

Člen 34. V tretjem odstavku se dodaja za besedama »naposled predsednik«:

»potem pa se o tem sestavi odločba, ki jo podpišejo vsi člani«.

Ves četrti odstavek se izpušča in namesto njega se postavlja odstavek, ki se glasi:

»Vsaka odločba stanovanskega oblastva mora obsežati referat, razloge, zakonske predpise in sklep (odločbo). V njej mora stati tudi to, v kolikem roku se sme vložiti pritožba in po katerem oblastvu«.

Stanovanska oblastva morajo izročiti svoje odločbe strankam v overovljenem prepisu bodisi po svojih uslužbencih, bodisi po upravnih oblastvih«.

Člen 35. V prvem odstavku se izpuščajo besede »in razloge zanjo«.

Člen 36. Na koncu prvega stavka je dodati za besedama »njih stanovanja«:

»V prisotnosti dveh pismenih prič, ki podpišeta receptis (ali vročilnico)«.

Člen 37. Šestemu odstavku se dodaja v nadaljevanju:

»s posebno odločbo, ki se priobči lastniku in ostalim interesentom«.

Sedmemu odstavku se dodaja v nadaljevanju:

»Prav tako morajo vročiti seznamek prijavljenih praznih stanovanj, ki mora biti stalno razgrnjen v prostorih dotičnega oblastva zaradi interesentov«.

Poslednji odstavek tega člena, ki se začneja z besedama »Specialne odredbe« do konca se izpušča.

Člen 39. V naslovu se beseda »Tak se« nadomešča z besedo:

»Nagrade«.

V drugem odstavku se besedi »in razsodišč« izpuščata.

Nadalje se dodaja v drugem odstavku za besedo »taksa«:

»ki jo pobira stanovansko oblastvo«.

Tretjemu odstavku se dodaja na koncu v nadaljevanju:

»po predhodni odobritvi ministrstva za socialno politiko, odnosno pokrajinskega namestnika, ki mu sodišče priobčuje obrazložene predloge o odrejanju teh nagrad«.

Na koncu se dodaja nov odstavek, ki se glasi:

»Pri zahtevanju razsodišča položi stranka, ki začneja spor, poleg takse iz člena 23. tega pravilnika stanovanskemu oblastvu na priznanico tudi nagrado za člane razsodišča, in sicer: za predsednika 35 dinarjev, za dva člana po 25 dinarjev in za zapisnikarja 15 dinarjev, skupaj 100 dinarjev«.

To nagrado prejemajo člani razsodišča od stanovanskega oblastva, ko se izda odločba o dotičnem sporu.

V kolikor preostanejo takse pri stanovanskem oblastvu, bodisi da gre za takse iz člena 23. tega pravilnika, bodisi iz tega člena, odredi minister za socialno politiko na podstavu prejetih poročil o tem, naj se izroče te takse fondu za gradnjo malih stanovanj, v zvezi s členom 54. tega pravilnika«.

Člen 40. V prvem odstavku je za besedama »en razsodnik« dodati (»član«).

V drugem odstavku se dodaja za besedo »namestnika« nov stavek, ki se glasi:

»Tožitelj mora v tožbi uveljavljati odklonitev razsodnikov iz nasprotne liste, toženec pa mora v odgovoru uveljavljati prigovor zoper tožiteljevega razsodnika, odnosno uveljavljati prigovor zoper tožiteljevega razsodnika, odnosno uveljavljati njegovo odklonitev, kakor tudi izpodbijati pristojnost razsodišča«.

V četrtem odstavku naj se namesto »6 oseb« glasi »10 oseb«,

na koncu tega odstavka pa se dodaja:

»v krajih, kjer ni uradnikov, pa sestavi občinski odbor listo prisodnikov izmed pismenih stanovalcev, naših državljanov«.

Člen 42. Za besedo »spore« se dodaja beseda »samo«,

na koncu tega člena pa se dodaja:

»odrejuje istočasno rok, od katerega teče ustanovljena najemnina«.

Člen 43. V tretjem odstavku se beseda »navadno« izpušča,

za besedo »označiti« pa se dodaja:

»na kratko zahtevo strank«.

V poslednjem odstavku se izpušča vse za besedo »ko«; namesto tega pa naj stoji:

»ko prejme od stanovanskega oblastva akte o sporu«.

Člen 44. Na koncu se dodaja nov odstavek, ki se glasi:

»Poravnava pred razsodiščem se sme izvršiti samo o višini najemnine in o roku, od katerega naj se najemnina računi, toda brez vseh drugih pogojev in pogodb.«

Člen 45. Ta člen se izpreminja ter se glasi:

»Za prejšnje ozemlje Srbije in Črne gore in za Vojvodino je ustanoviti pri ministru za socialno politiko stanovansko sodišče kot stanovansko oblastvo II. stopnje, za ostale pokrajine pa je ustanoviti stanovanska sodišča pri pokrajinskih upravah.

Vsako sodišče je sestavljeno iz predsednika in potrebnega števila sodnikov. Po potrebi in obsegu posla pri sodiščih je ustanoviti enega ali več odsekov. V vsakem odseku odločajo trije člani. Po potrebi in na predsednikov poziv zborujejo ti člani sodišča v skupni seji, da sklepajo o načelnih vprašanjih zaradi enotnega postopanja.

Predsednik in člani teh sodišč morajo ali imeti kvalifikacijo za sodnike rednih sodišč ali pa morajo biti državni uradniki z dovršeno pravno fakulteto.

Predsednika in sodnike pri ministru za socialno politiko postavlja minister za socialno politiko, pri pokrajinskih upravah pa jih postavlja pokrajinski namestnik.

Ko se ukinejo pokrajinske uprave in se ustanove oblastne občine uprave, ustanove ta sodišča oblastni veliki župani, sodišče pri ministru za socialno politiko pa ostane še nadalje.

Sodišče pri ministru za socialno politiko uporablja pomožno osebje, vložni zapisnik in register občega oddelka, pri pokrajinskih upravah, odnosno oblastnih upravah, pa pomožno osebje, vložni zapisnik in register oddelkov za socialno politiko pri teh oblastvih.

Predsedniku in članom teh sodišč gre honorar, ki obremenja državno blagajno. Višino honorarja odreja minister za socialno politiko, pokrajinski namestnik ali oblastni veliki župan.

Člen 46. V prvem odstavku se izpušča beseda »pritožb« in namesto tega je postaviti »sporov po pritožbah«.

Drugi in tretji odstavek se izpuščata.

Člen 47. Ta člen se izpreminja ter se glasi:

»Stanovansko sodišče opravlja tudi vse druge posle, ki so mu podrejeni s predpisi tega pravilnika.«

Člen 48. V prvem odstavku se izpušča ves drugi stavek, ki se začneja z besedama »Enoglasno sklenjene«; namesto tega pa se postavljajo novi stavki, ki se glase:

»Odločbe razsodišč, ki se sklenejo enoglasno, so izvršne.

Stanovansko sodišče ima pravico, potrditi, razveljavljati ali izpreminjati odločbe stanovanskih oblastev kakor tudi odločbe razsodišč, ki niso enoglasne.

Odločbe stanovanskih sodišč so izvršne.

Člen 49. V nadaljevanju tega člena se dodaja na koncu:

»skupno z overovljenim prepisom odločbe, zoper katero se je vložila pritožba.«

Člen 50. Ta člen se izpreminja ter se glasi:

»Postopanje pri stanovanskih sodiščih je pisмено, zato ta sodišča vobče ne smejo sprejemati ustnih pritožb. Drugače je zmiselno uporabljati predpise, odredene po tem pravilniku za postopanje pri stanovanskih oblastvih, kakor tudi načela upravnega postopanja v posameznih pokrajinah, in če teh ni, subsidiarno predpise civilnega sodnega postopanja.«

Člen 51. Izpušča se ves prvi odstavek in namesto njega se postavlja drug, ki se glasi:

»Obnovo (revizijo) spora, ki ga je rešilo stanovansko oblastvo, razsodišče ali stanovansko sodišče z izvršno odločbo, smejo zahtevati stranke samo, če je katera izmed njih nabavila ali zvedela za ustne ali druge dokaze odločilne važnosti šele, ko jih ni mogla več uporabiti v pravdi, ali če je šele pozneje zvedela za bistvene nedostatke odločbe ali poizvedovanja.«

V drugem odstavku je besedo »prve« izpustiti.

Člen 52. Ta člen se izpreminja ter se glasi:

»Na ozemlju prejšnje kraljevine Srbije in Črne gore se vrši odpoved pri pristojnih oblastvih za stanovanje (stanovanskih odborih), na ostalem delu kraljevine pa pri pristojnih rednih sodiščih, ki poročajo o svojih odločbah tudi stanovanskemu oblastvu.

Glede postopanja in glede pritožne pravice veljajo še nadalje predpisi, ki so do sedaj veljali v posamezni pokrajini.

Za odpoved po odredbah člena 9. tega pravilnika je pristojno stanovansko oblastvo tudi na delu kraljevine izven prejšnje kraljevine Srbije in Črne gore (čl. 30. točke 3.)

Člen 54. V drugem odstavku naj se namesto »oddelku za javno pomoč« glasi:

»odseku za stanovanje«.

Člen 55. Poslednji odstavek se izpreminja ter se glasi:

»Minister za socialno politiko ne izdaja nikakršnih odločb v konkretnih najemniških sporih in tudi ne sprejema pritožb v tem oziru.

Če se uporabljajo odredbe členov 3. in 4. pravilnika na denarne zavode, veletrgovine itd., ki imajo podružnice v raznih krajih ali katerih centrale so v inozemstvu, odredi minister za socialno politiko po višini prometa in dohodkov pri posameznih podružnicah, odnosno po kraju, kjer je pravo središče prometa v naši državi, stanovansko oblastvo, ki izda odločbo v zmislu omenjenih členov, o čemer obvesti tudi vsa prizadeta stanovanska oblastva.

Člen 58. Na koncu se dodajo nov odstavek, ki se glasi:

»Pri nerešenih predmetih, o katerih so sodišča v Hrvatski in Slavoniji postopali po pravilniku z dne 11. julija 1921. in po banski naredbi z dne 21. marca 1917., št. 6191, morajo sodišča postopati po teh predpisih ter rešiti te predmete. Svoje odločbe naj izdado po običajnih zakonskih predpisih.«

Člen 59. Na koncu se dodaja nov odstavek, ki se glasi:

»Izpremembe in dopolnitve tega pravilnika veljajo od dne, ko se razglase v »Službenih Novinah«.

V Beogradu, dne 25. marca 1923.;

št. 32.156.

Minister za socialno politiko:

dr. Ninko Perić s. r.

Varstvo stanovanjskih najemnikov.

»Koroški Slovenec« pravi, da je to ena izmed onih socialističnih cvetk demokratske republike Avstrije, ki so jo pritirale na rob propada. Na Dunaju se razsuje vsak dan po ena hiša, ker je lastnik ni mogel popravljati. Novih hiš pa tudi ni mogoče graditi. Hišni posestniki so postali popolni berači. Zato jih pa socialisti še zasmehujejo ter zmerjajo z »oderuhi«. — Omenjeni list pravi dalje: »Sploh pa smo v naši demokratski republiki postali takšni reveži, da hiše nihče več zidati ne more. Nimamo več toliko denarja. Za zgradbo hiš tudi ne dobiš od posojilnic ali banke posojila. Poprej si je hišico lahko postavil z malim zneskom tudi vsak delavec, ki je imel nekaj prihranka; drugo si je lahko izposodil. Gradba hiš pa je dajala zaslužka celi vrsti tovarn in obrtnikov: tesarji, mizarji, kleparji, pleskarji, kamnoseki itd., vsi so živeli. Tovarne za traverze, za cement za opeko itd. so imele svoj redni zaslužek saj se je vedelo, da se bo zidalo redno dalje. Dandanes pa so ravno vsled varstva najemnikov brez dela obrtniki, brez dela tovarne. Če ima kdo tudi še dovolj denarja, se bo le premislil, ali ga hoče zabiti v zidovje. Nekdo si je postavil lani hišo. Ko je bilo vse gotovo, je dal napisati na steno v veden spomin vrstice, ki se glasijo prevedene na slovensko, tako-le:

Z veseljem hišo sem si bil postavil, ker: kol'ko stala bo, to mi nikdo ni pravil. Zdaj pa Boga prosim: Varuj nas zidarjev, tesarjev in drugih vsaki čas!

Star pregovor pravi, da je juha, ki jo ješ brezplačno, najdražja. To bodo izkusili tudi naši delavci in drugi, ki jih je zdaj božal in ščitil zakon o varstvu stanovanjskih najemnikov. Štiri leta se na hišah ne popravlja nič več. Popraviti pa se bo moralo pozneje. Zato bodo plačevali ljudje pozneje tem višje najemnine. Hišni posestnik že poprej ni bogatel. Računalo se je, da zasluži 2 odstotka in od tega je živel, s tem je skromno izhajal. In če se ta nesmiselnost (določbe o varstvu stanovanjskih najemnikov) kmalu ne uredi, postane pomanjkanje stanovanj neznosno in brezdelnost nas bo pahnila v prepad. Vsaka reč se mora pošteno plačati in krivični belič še nikomur ni bil v prid. Tudi ta krivica se bo plačevala.

V Celovcu se je zgodilo to-le: Na steni reke hiše si je napravila lastovica gnezdo, zase seveda, ne za druge. A glej, ko je bilo gnezdo gotovo, prideta vrabec in vrabka ter zasedeta gnezdo. Nista imela pravice do gnezda, a imela sta večjo moč. To je naš zakon o varstvu stanovanjskih najemnikov v naravi! Vrabka zasede gnezdo, položi vanj jajce za jajcem ter začne valiti. Lastovica pa je frfotala žalostna okrog gnezda, iz katerega jo je vrabka zasmehljivo gledala. In kaj naredi zdaj lastovica? Hiti nabirati cestnega blata, ga nosi h gnezdu, zida naprej in luknjo v gnezdo tako tesno zazida, da vrabka več ven ne more ter v gnezdu pogine.

Z zakoni o varstvu stanovanjskih najemnikov pojde — tako pristavlja ome-

njeni list — ravno tako. V pogubo bodo i tim, ki so jih zahtevali in katere dandanes ščitijo.

*

Tako piše list »Koroški Slovenec« o razmerah v Avstriji.

Pri nas so razmere skoro iste in če se bo hišne posestnike še dalje stiskalo in stanovanjske najemnike še dalje ščitilo, postale bodo do pičice enake. V marsikaterem oziru pa smo pri nas celo na slabšem. Med tem, ko so zidali in popravljali tam v Avstriji še tudi ob času vojne, se ne popravi pri nas pri hišah v obče že celih deset let nič. Kakšne bodo posledice, ki se posebno v predmestjih že danes kažejo — to je pač jasno. Nahajamo se torej pred odločitvijo: Ali povišati najemnino potrebam in današnjim cenam primerno, ali pa pustiti, da bodo postala neuporabna še današnja stanovanja.

Zakon o zaščiti stanovanjskih najemnikov ni ne socialen, ne državljsko moder. Da bi bile najemnine primerne, bi se bilo začelo po končani vojni takoj s popravili hiš. Kar stane danes tisočake, bi bilo stalo tedaj le sto kronic. Poleg tega bi bili imeli ljudje (posebno obrtniki), ki so tavalj v brezdelju in često iskali podpor od države ter zaslužka pri veriženju, dovolj dela. Država bi bila prišla takoj v red. Po prevratu je imel še marsikdo toliko denarja, da bi si bil mogel pozidati hišo. A zakaj jo bo zidal, ko vidi da ga stanovanje v tuji hiši itak nič ne stane in da mu je (ker se mu ne sme odpovedati) itak zasigurano? Za druge pa hiše ne bo zidal. Mnogi takozvani »mali ljudje« bi povedali dandanes, da ne bi bilo stanovanjskih prisilnih odredb, lastne hiše. Bili bi zasigurani, da ne bodo prišli glede preskrbe javnosti na vrat ne sami, ne njih otroci. Ne bilo bi pomanjkanja na stanovanjih. Stanovanjske odredbe so torej le navidezno socialne; v resnici so pa protisocialne!

In čim dalje bodo prisilne odredbe obstojale, tem slabše bo. Dandanes je še nekaj ljudi, ki bi si mogli postaviti lastne hiše (in ki bi jih, ko bi ne bilo prisilnih odredb, tudi zidali); čez nekaj časa pa, kakor v Avstriji, sploh nihče več ne bode mogel zidati.

Dandanes se mnogo toži, da so ljudje zelo lahkomišelnj in zapravljivi. Trdim, da so krive na tem tudi stanovanjske prisilne odredbe. Pred vojno smo plačevali za stanovanja četrtino zaslužka. Stanovanje, katero ima človek vedno pred očmi, je vzbujalo tedaj čut treznosti, varčnosti. Okolnost pa, da imamo stanovanja takorekoč zastoj in da počenjamo v njih, karkoli hočemo, brez da bi se morali bati odpovedi stanovanja, vzbuja v nas čut brezskrbnosti, lahkomišelnosti. (Upoštevati nam je namreč, da ljudstvo v obče ne misli dalje, kakor od danes na jutri.) Zopet torej vidimo, da so stanovanjske prisilne odredbe v resnici protisocialne.

Pomisliti nam je dalje, koliko trpi ljudstvo radi stanovanjske mizerije na zdravju! Koliko ljudi in družin mora stanovati v povsem premalih, temnih, zaduh-

lih in vlažnih stanovanjih. Ker živi človeško telo v večji meri od zraka, kakor od živeža, je bolj važno in bolj potrebno, da imam dobro stanovanje, z zdravim, svežim in zadostnim zrakom, kakor pa, da imam dobro hrano. Denar, ki ga izdam za dobro stanovanje, je izdan obenem za prehrano trupla. Radi stanovanjske mizerije trpi na zdravju posebno mladina. Posledice se bodo šele pokazale. Trpela bo radi tega javnost, država, katera bo imela namesto krepkih ljudi slabotneže, katere bo morala podpirati. Tudi obrambna možnost države bo s tem zmanjšana.

Ravno tako velika ali še večja pa je škoda, katero utрпи mladina radi stanovanjske mizerije v moralnem oziru.

Taka vprašanja se morejo rešiti edino le z resnično socialnimi ukrepi. Med te spada v prvi vrsti zahteva po zadostnih in zdravih stanovanjih. Ravno za zdravje in zadosti velika stanovanja so se potegovali sociologi, resnični prijatelji ljudstva, na vso moč.

Dovolj in dovolj primernih stanovanj pa bo le tedaj, če bodo stanovanja popolnoma prosta. Zato pa oni, ki kličejo tudi zdaj še jerobstvo nad hišne posestnike, niso nikaki prijatelji ljudstva. Oni so koristolovci, katerim je pred očmi edino lastna oseba, češ: plačati bodem moral stanovanje današnjim cenam primerno tudi jaz in ne bom mogel več gospodovati nad hišnim posestnikom! Pravi socialisti pa ti ljudje niso!

Tudi niso prijatelji države.

Furor scribendi (Blaznost pisanja).

Med mnoge bolnike, ki so bolni na tej bolezni, je tudi g. Stojadinović, načelnik ministrstva za socialno politiko.

On piše in piše o vsem in vsakršnem, pa kadar že preseda raznim uradništvom in mu odreko gostoljubnost, pa podaja izjave posameznim zakotnim (obskurnim) novinarjem, samo da se sliši njegovo ime.

Tako se je nedavno oglasil spet v »Vremenu« z enim intervjujem, v katerem obsoja nestrokovnjaško časnikarsko kritiko zakona o stanovanjih, ki je navedla grešne najemnike, da plačujejo večjo najemnino nego je treba.

Razun drugih bedastoč, on v tej izjavi namigava najemnikom, kako bi on, če bi bil kandidat za poslanca, bolje branil njihove (t. j. najemniške) interese nego drugi, toda mi smo prepričani, da je zakasnil, ker se je tu namestil že nekdo drugi.

Mi samo konstatiramo, da vse to ovira izvršitev enega pozitivnega zakona, ker ta njegova izjava neposredno pomeni toliko kakor: To se spodobi za kakega pouličnega človeka, ne pa za njega, ker je on eden izmed glavnih referentov ministrstva za izvršitev stanovanjskega zakona, pa se vse izjave s tega mesta smatrajo kot službeno poročilo ministrstva samoga. Na tak način se še bolj hujša razdor med občinstvom — — — Stojadinović in ostali iz tega ministrstva so s

pisanjem in izjavami zakrivali že mnogo pogrškov proti lastnikom in najemnikom. da prehaja to že v kaznjivo dejanje.

V gori omenjeni izjavi v »Vremenu« pravi g. Stojadinović kot pojasnilo zakona stanovanjskega:

»Pravica lastnikov ne postoji. Najemniki imajo pravico na revizijo najemniških cen; ravno tako kakor ima lastnik pravico, da zahteva maksimum, najemnik ima pravico, da ponudi minimum, t. j. ono najemnino, ki je v skladu (soglasju, sorazmerju) s zmožnostjo (sposobnostjo) njegovega plačanja, celo še manj, nego je plačeval do sedaj.« (»Naš Dom« od 4. febr. 1923.)

Iz naših organizacij.

Sestanek ljubljanskih hišnih posestnikov se je vršil ob dobri udeležbi dne 21. marca t. l. na verandi hotela Union. Po običajnem pozdravu predsednik Frelih pojasni, da shoda med volitvami v narodno skupščino nismo hoteli sklicati, ker bi se na takem shodu lahko zapletli v politična nesoglasja, kar bi utegnilo društvu škodovati. Pač pa se je bil ustanovil volilni odbor, kateri se je obrnil na vse v poštevi prihajajoče politične stranke z zahtevo, da se vsak kandidat pismeno zaveže, da ne bi nikakor več glasoval za podaljšanje stan. zakona, če bi se v skupščini od kake strani podal tozadevni predlog. Dobili smo večinoma povoljne odgovore, neki bivši poslanec, katerega ime za sedaj zamočimo, pa nas je na prav neumesten način zavrnil. O tem se bomo pomenili pri prihodnjih volitvah, ki se utegnejo vršiti v doglednem času. Takrat bomo hišni posestniki skušali enotno nastopiti za ono politično stranko, ki nas reši sedanjega jerobstva. Vsako organizacijo se je hotelo pridobiti za kako politično stranko, samo hišni posestniki, naj bi ne smeli biti politiki niti v tem slučaju, ko se gre za naše pravice in za naše premoženje. Prehajajoč na poročilo o stan. pravilniku in zakonu poroča predsednik, da so se šele tedaj pokazale pomanjkljivosti, ko se je začel pravilnik izvrševati v škodo hišnih posestnikov. Napačno tolmačenje zakona je šlo pri upravnih oblastih v Ljubljani tako daleč, da se ni dovolilo odpoved stanovanja hišn. pos. radi tega, ker sedaj stanuje kot podnajemnik in ne najemnik v tuji hiši. V tem pogledu smo se obrnili s posebno vlogo in tudi brzojavno na g. predsednika Pašića in ministra za socialno politiko dr. Perića, ki je takoj ukazal pravilno izvajanje stan. pravilnika. Sedaj se v tem pogledu pravilno izvršuje, kar moramo smatrati kot naš uspeh. Enako se je na našo pritožbo doseglo, da sme gospodar odpovedati tudi v tem slučaju, če ne stanuje več v tistem kraju, katere zapreke je delal tudi mestni stan. urad neopravičeno v Ljubljani. Pri stan. oblastvih in razsodišču škoduje hišn. pos. vedno zastopnik najemnikov, ki redno glasuje proti hišn. posestnikom, če je njih zahteva še tako opravičena. Predsednik nadalje priporoča pri-

tožbe na drugo inštanco, ker pričakuje, da bo ta ravnala po zakonu in pravilniku. Odločno pa odsvetuje, da bi se hišni posestniki zatekali k sodišču ali odvetniku, predno se niso radi informacij oglasili v društveni pisarni. Velika nepravilnost in nagajivost se vrši tudi od strani najemnikov, ko denar deponirajo pri sodišču, ne da bi poprej hišnemu posestniku plačilo ponudili, ki je zavezan, da denar sprejme na račun najemnine. Poskušali bomo doseči kakor v Zagrebu, da najemnik pri-nesi potrdilo od hišn. posestnika, če bi ta res plačilo odklonil. Nejasnost vlada tudi glede odpovedi lokalov za one posestnike, ki so hišo po vojni kupili. Dosedanje sodnije so odločile v škodo posestnikom, a upamo remedure pri najvišjem sodišču.

Stanovanjsko razsodišče se ne ozira ne na zakon, in ne na pravilnik ter večinoma sodi po neki srednji poti tako, da se najemnine povišajo za kakih sto odstotkov. Dolžnost zastopnikov hišnih posestnikov je, da pri vseh takih slučajih glasujejo proti določeni najemnini, da tako dobi hišni posestnik prosto pot na drugo inštanco. Sedaj se bodo napravile tabele, ki bodo določile nekako srednje stanarine. V nekem časopisu se je omenilo hišnega posestnika, ki ni strankam nič najemnine povišal, a nikoli še nismo čuli o kakem slučaju, da bi kak najemnik stanarino prostovoljno povišal, dasiravno je večina veliko v boljših razmerah kakor pa hišni posestniki. Na mestni magistrat ljubljanski smo se obrnili s prošnjo, da v slučaju, če najemnik ne plača gostiščine, ali vodarine, to izterja mestni magistrat. Ravno tako tudi v slučaju večje uporabe vode.

Na to poroča predsednik o nevarnosti, ki obstoji za hišne posestnike ljubljanske in okoliške kakor tudi za vso ostalo prebivalstvo radi municijskih skladišč na ljubljanskem polju. Najmanjša nepredvidnost nam lahko ugrabi vse naše premoženje in nas popolnoma uniči, v nevarnosti pa je tudi naše življenje. Radi tega je nujna potreba, da se to nemudoma odstrani iz sedanjih prostorov v kake neobljudene kraje. Na tem prostoru pa bodo nastala lahko najlepša stavbišča. V skladiščih je spravljeno toliko nevarnega materiala, da bi poškodbe, kakor so strokovnjaki dognali, segale dva ali celo štiri kilometre na okrog. Po deputaciji smo posredovali radi odprave teh skladišč pri agrarni direkciji, dravski diviziji ter mestni občini ljubljanski, pri katerih oblastih smo vložili tozadevne spomenice. — Dolžnost naših poslancev pa je, da nas pri teh vprašanjih nujno podpirajo. Obžaluje samo to, da se na volilnih shodih ni razpravljalo o tako važnem vprašanju. — Društvo prevzame akcijo in ne bo preje mirovalo, da se to vprašanje ugodno reši za ljubljansko prebivalstvo. Glede dimnikarskih tarifov govornik poroča, da so vedno večji, da se pa delo primerno ne izvršuje boljše, odkar se je Ljubljana razdelila v ometalne kraje. Ta razdelitev se je pokazala za nevzdržno in jo je treba odpraviti. Naša pritožba, ki smo jo napravili skupno z mestno občino ljubljansko in drugimi korporacijami za sedaj ni imela

uspeha, pač pa se nam je obljubilo, da se razdelitev odpravi, če dobimo dovolj dokaznega materiala, da se dela sedaj slabo izvršujejo. Pozivljajo se hišni posestniki radi tega ponovno, da vse dotične pritožbe tako pisмено ali ustno oddajo v naši društveni pisarni, ker le na ta način bomo imeli uspeh, vse drugo godrnjanje in zabavljanje pa je brez pomena. Predsednik poroča tudi o mestni davščini na nezazidane parcele, ki še ni odpravljena in se jo hoče še nadalje obdržati v nekoliko spremenjeni obliki, ki pa nikakor ne odgovarja faktičnim razmeram, ker bi v nameravani izpremambi moral dotični lastnik vselej prositi, da se davek zniža ali odpiše. Proti temu bomo morali nastopiti in skušati doseči, da se ta krivični davek popolnoma ukine. O nastali denarni krizi, s katero so prizadeti tudi hišni posestniki predsednik povdarja, važnost lastnega denarnega zavoda, kakor ga imajo že v Zagrebu in v drugih večjih mestih. V tem pogledu se je naročilo društvenemu odboru, da se to zadevo pretresava in skliče poseben sestanek glede te zadeve. Končno poroča še predsednik o hišnem redu, ki še do danes ni odobren, dasiravno potuje od ene oblasti do druge, kjer vsaka odreka nekompetenco, dasiravno se je enak hišni red potrdil pri policijskem ravnateljstvu v Mariboru in Zagrebu.

Na to se je razvila debata, v katero so posegli g. Krištof, ki predlaga, da naj se disciplinira tistega sodnika, ki piše v »Pravniku«, da za njega stanovanjski pravilnik ni obvezen. Ko so govorili še gg. Hrovatin, Uran, Mehle in kanonik Sušnik, predsednik zaključil lepo uspeli sestanek s pozivom na mnogoštevilno udeležbo na prihodnjem rednem občnem zboru.

Hišni posestniki ljubljanski se ponovno opozarjajo, da store svojo dolžnost in poravnajo nizko članarino za tekoče leto v znesku 20—100 Din, kakor je bilo objavljeno v 2. številki »Mojega Doma«. Kdor pa je premožen, naj pošlje po možnosti več, ker organizacija nas mnogo stane, ko imamo reševati razna nujna gospodarska vprašanja in ko so že najemniki na vsestranskem delu, da se stanovanjski zakon zopet podaljša za daljšo dobo. Kdor ne bo plačal v kratkem času, bo primoran za pobiranje doplačati 10 odstotkov. Pobiranje članarine od hiše do hiše pa je združeno z veliko zamudo časa in ni častno za hišne posestnike, da jih je treba tolikokrat opominjati na svojo dolžnost, konečno pa še po večkrat po posebni osebi pobirati pri dotičnem posestniku in skoro prosjačiti za malo članarino. Upamo, da naš ta zadnji apel ne bo ostal brez odziva.

Jamstveno zavarovanje se priporoča vsem hišnim posestnikom v Ljubljani in drugih mestih. Kdor še ni poslal pristopne izjave, naj to takoj napravi, da se potem izgotovi skupna polica. Naša krivda ne bode, če bi pozneje kak posestnik zapadel plačilu občutne odškodnine, ker se ni hotel zavarovati proti posledicam vsled nezgod in zakonskega jamstva.

Naročajte „Moj Dom“!

Razno.

Hišne gospodarje kot lačne volkove imenuje »Slov. Narod« v svoji velikonočni številki 1923, na strani 5, v »Pismu iz Maribora«. — Spričo tega res ne vemo, ali naj bi se jezili ali smejali! Najbolje bo, da zaprosimo Boga, da bi dal norcem pamet! Sladkor stane danes več kot 100 krat toliko, kakor pred vojno. Razno blago za obleke stane 200krat do 1000krat toliko. Delavci imajo tudi 100 in večkrat tako visoke plače kot pred vojno. Vsi ti pa niso nikaki lačni volkovi; lačni volkovi so samo ubogi hišni posestniki! To pa menda zato, ker imajo najemniki že že skoro deset let zastoj stanovanja! — »Slov. Narod« ima pa sicer deloma prav. Lačni so hišni posestniki spričo tako beraške najemnine, katero imajo čast sprejemati od nadutih gospodov najemnikov, res. Tudi razdrapani so večinoma in nikakor niso tako fino oblečeni, kakor gospodje najemniki (kar se prepriča lahko vsakdo sam na svoje oči, če obišče shode najemnikov in shode hišnih posestnikov!). Hišne posestnike bodete zato lahko imenovali za berače. Če jih pa krstite za volkove, jim delate na vsak način krivico! Volkove iščite drugod! Hišni posestniki pa si take liste dobro zapomnimo!

»Slovenec« piše v svoji številki z dne 1. aprila 1923, str. 8, kolona 3, dobesedno: »Podnajemnikom, ki so še hujske izkoriščani, kakor so najemniki od gospodarjev...«. Sicer bi si moral človek misliti, da si je privoščil list za 1. april. — Toda naši listi so tako neobjektivni, da so v stanu smatrati to za resno ter uganjati s takimi-le stvarmi demagoštvo. — Zato bomo znanprej njih pisavo redno zasledovali ter registrirali, kajti v sedmih letih — tako pravi pregovor! — pride vse prav.

Prošnje na stanovanjsko oblast za določitev najemnin je založila Zveza društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani in se dobe v društveni pisarni proti plačilu stroškov. Vsak hišni posestnik naj si v slučaju potrebe preskrbi teh praktičnih tiskovin, ker si obenem prihrani mnogo stroškov in potov. Društva hišnih posestnikov naj te tiskovine naroče skupno, da se s tem prihranijo poštni stroški. Izšel je tudi stanovanjski zakon in pravilnik v posebni mali knjižici, ki se dobi istofam.

Spremembe k Stanovanjskemu Pravilniku so posebej natisnjene in se dobe v pisarni pokr. Zveze društva hišnih posestnikov. Dotični, ki so prvotni Pravilnik kupili, naj si nabavijo te Spremembe v svrhu natančnega poznanja celega Pravilnika.

Svoje čitatelje opozarjamo, da v slučaju potrebe upoštevajo tvrdke, ki inserirajo v našem listu.

Zavarovalnica in pozavarovalnica „TRIGLAV“ Zavarovalnica in pozavarovalnica

ustanovljena po Slovenski banki v Ljubljani, Jugoslovanski banki v Zagrebu, Beogradu in New-Yorku, Živnostenski banki v Pragi, jugosl. veleindustriji itd.

zavaruje po najugodnejših pogojih proti škodam vsled **požara** in proti **transportnim škodam** ter prične v najkrajšem času tudi z zavarovanjem škod vsled **vlova, neugod, razbitja šip, toče, zakonitega jamstva in chomage.** **zavaruje**

Generalno zastopstvo za Slovenijo: Ljubljana, Dunajska cesta 17/1.
pri pokrajinski zvezi društev hišnih posestnikov.

Generalni zastopnik: Ivan Frelih. — Zastopstvo v vseh večjih mestih Slovenije. — Sprejema zanesljive in spretno zastopnike.

Sedež društva BEOGRAD. — Poslovno ravnanje ZAGREB.

Preden sklenete zavarovanje, vprašajte za pogoje in tarife pri tej domači zavarovalnici.

Trgovska banka

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.
Podružnica v Novem mestu.

Kapital K 20.000.000. — Rezerve okrog K 6.000.000.

Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in Srbsko banko v Zagrebu.
Izvršuje vse bančne transakcije najkulantnije.

Denarne vloge — Nakup in prodaja: efektov, deviz, valut — eskompt manic, terjatev, faktur — akreditivi — borza.

Gg. hišnim posestnikom in posestnicam se priporoča za pleskanje oken, vrat, ograj i. t. d.
trrdka

Tone Malgaj

stavbeni in pohištveni pleskar ter ličar
Ljubljana, Kolodvorska ulica 6.
Delo solidno! Proračuni brezplačno! Cene zmerne!

Vodovodni instalater,
klepar in krovec

zaloga škric (strešnikov)

Teodor Korn

Ljubljana
Poljanska cesta številka 8

Trgovina

IV. Bonač & sin

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5
priporoča svojo veliko zalogo vseh pisarniških potrebščin.

Tiskovine vseh vrst se natisnejo v najkrajšem času.

Tehn. ing.

dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbeni inženir in mestni stavbenik.

Stavbeno podjetje in tehniška pisarna za visoke stavbe, arhitekturo, vodne, betonske in železobetonske zgradbe.

Ljubljana, Na Mirju.
Projektiranje ter izvršitev vseh stavb po najkulantnejših pogojih.

Razno železnino, potrebščine za stavbe, pohištvo, orodja za obrtnike, poljedelce, štedilnike, peči, kuhinjsko posodo, vodovodne cevi, sesalke, portland-cement, strešna lepenka, suhe barve, čopiče, sirnež, karbolinej, strojno olje, priporoča

Al. Sušnik, železnina
Ljubljana, Zaloška cesta.

Fran Ravnikar

Ljubljana, Linhartova ul. 25.
Stavbeno in umetno tesarstvo, stavbno mizarstvo, parna žaga in lesna industrija.
Telefon št. 415. Pošt. ček. zav. št. 11.428.
Prevzemanje zgradb, hiš, vil, stolpnih streh, balkonov, vrtnih utic, verand, stopnic, vrat, oken itd.

Prodaja na primerna odplačila!

Amerikanska trrdka

SINGER šivalni stroji

Bourne & Co., New York

je razširila svoje podjetje v državi SHS ter prevzema vse v to stroko spadajoče posle, kakor: nrejevanje tvornic s specijalnimi SINGER šivalnimi stroji vseh vrst z električnim pogonom; poleg tega ima v zalogi vse vrste strojev za obrt in industrijo kakor tudi za rodbinsko porabo. V zalogi vedno tudi prvovrstne olje, igle in nadomestni deli.

SINGER šivalni stroji, Bourne & Co. Nev. York.
Ljubljana, Šelenburgova ul. 3
Maribor, Dravska ul. 10.

Mehanična delavnica povečana!

Generalni zastop

vzajemne zavarovalne banke

„SLAVIJE“ v Ljubljani

sprejema zavarovanja proti požaru, vlovu in zavarovanja na doživetje in smrt.

Rezervni fond: K 125.000.000,
Letna vplačana premija K 55.000.000.

Vsa pojasnila daje generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani, Gosposka ul. 12, v lastni hiši.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Ustanovljena 1900

Delniška glavica in rezervni zakladi cca K 150.000.000—

Čekovni račun št. 10.509.

Brzjavni naslov: Banka Ljubljana.

Telefon št. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. Obreštuje vloge najugodnejše — Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novisad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.